

Vragen gesteld door de leden der Kamer, met de daarop door de regering gegeven antwoorden

3318

Vragen van het lid **Van Bommel** (SP) aan de Ministers van Buitenlandse Zaken en voor Buitenlandse Handel en Ontwikkelingssamenwerking over *verwoesting van landbouwgrond nabij Bethlehem door Israël* (ingezonden 3 juli 2015).

Antwoord van Minister **Koenders** (Buitenlandse Zaken), mede ondertekend door de Minister voor Buitenlandse Handel en Ontwikkelingssamenwerking (ontvangen 8 september 2015)

Vraag 1

Kent u het bericht «Palestinian farmer's land leveled near Bethlehem»?¹ Kunt u bevestigen dat Israël landbouwgrond nabij Bethlehem heeft verwoest? Indien nee, wat zijn hier dan de feiten?

Antwoord 1

Ja. Dit bericht klopt.

Vraag 2, 3 en 4

Wat is, bij benadering, de financiële omvang van de aangerichte schade? Is het waar dat door het optreden van Israël projecten zijn vernield die (mede) door Nederland zijn gefinancierd? Indien ja, wat was de omvang van de financiering door Nederland en bent u bereid bij Israël aan te dringen op volledige compensatie voor de vernielingen?

Antwoord 2, 3 en 4

Nederland heeft in 2008 en 2010 met het landbouwprogramma «Improving Livelihood in Palestinian Territories» een financiële bijdrage geleverd aan projecten in het gebied tussen Bethlehem en Hebron. Het Israëlische leger heeft daar op vijf verschillende locaties gewassen en infrastructuur vernield. Via dit project is daar destijds ruim EUR 40.000 in de ontwikkeling van landbouwgrond geïnvesteerd. Boeren hebben door de vernielingen schade geleden, zoals verlies aan inkomsten. Het kabinet is, evenals de EU en de VN, zeer bezorgd over het hoge aantal gevallen waarin is overgegaan tot sloop van huizen of andere eigendommen

¹ Palestinian farmer's land leveled near Bethlehem, <http://www.maannews.com/Content.aspx?ID=765903>, 11 juni 2015.

van Palestijnen in de Palestijnse Gebieden. De EU dringt bij Israël consequent aan op ontwikkeling van Area C ten behoeve van de Palestijnen en verzet zich tegen de sloop van Palestijnse bezittingen, zoals verwoord in de Raadsconclusies van 20 juli 2015.

De Nederlandse Vertegenwoordiging in Ramallah heeft bij de Israëlische autoriteiten de onvrede over de vernietiging van projectlocaties van het landbouwprogramma uitgesproken. Als de financiering van projecten is beëindigd, berust de verantwoordelijkheid voor de projecten bij de Palestijnse boeren. Nederland heeft daarmee geen juridische basis om een schadevergoeding te eisen. Er is geen schadevergoeding betaald aan de getroffen boeren.